وەزارەتی ناوخۆ

ژمارە: ٣٠٩ لە ٢٠٢١/١/٤

بەپێی ئەو دەسەڵاتەی کە پێمان دراوە لە یاسای وەزارەتی ناوخۆ ژمارە (٦)ی ساڵی ٢٠٠٩ بڕیارماندا بە دەرچوواندنی ئەم ڕێنماییە:-

ڕێنمایی ژمارە (١) ساڵی ٢٠٢١
ڕێنمایی پێدانی ڤیزەی ئەلیکترۆنی و نشینگە لە هەرێمی کوردستان

پێناسەکان

ماددەی (١):

مەبەست لەم پێناسانەی خوارەوە ئەو مانایانەی بەرامبەریان دیاری کراوە بەمەبەستی جێبەجێکردنی ئەم ڕێنماییە:

١- **هەرێم:** هەرێمی کوردستانی عێراق.

٢- **وەزارەت:** وەزارەتی ناوخۆی هەرێمی کوردستان.

٣- **وەزیر:** وەزیری ناوخۆی حکومەتی هەرێمی کوردستان.

٤- **دەسەڵاتی پێدانی ڤیزە:** وەزیری ناوخۆ.

٥- **بەڕێوەبەرایەتی نشینگە:** بەڕێوەبەرایەتی نشینگەی پارێزگاکانی هەرێم.

٦- **ڤیزەی ئەلیکترۆنی:** بەڵگەنامەی ڕێگەپێدانی هاتنە ژوورەوەی هاووڵاتی بیانی بۆ هەرێمی کوردستان لە ڕێگای سیستەمی ئەلیکترۆنی کە بۆ ئەم مەبەستە دانراوە.

٧- **بیانی:** ئەو کەسەی هەڵگری ڕەگەزنامەی عێراقی نییە.

٨- **گواستنەوەی دۆسیە:** ناردنی دۆسیەیی کەسی بیانی کە کارتی نشینگەی هەیە لە بەڕێوەبەرایەتییەکی نشینگە بۆ بەڕێوەبەرایەتییەکی تر.

٩- **گۆڕینی دەستەبەری:** گۆڕینی دەستەبەری کەسی بیانی کە کارتی نشینگەی هەیە لە دەستەبەرێك بۆ دەستەبەرێکی تر.

١٠- **بەیەکگەیاندنی خێزان:** گەیاندنی ئەندامانی خێزانی کەسی بیانی بەیەکتر و ئەمەش تەنها دایك و باوك و کوڕ و کچ و هاوسەری کەسی بیانی دەگرێتەوە.

١١- **لیستی قەدەغە:** ئەو لیستەیە کە کەسی بیانی دەخرێتە ناوی بە بڕیاری وەزیر بەهۆی ئەنجامدانی سەرپێچی، یان هەر هۆیەکی تر.

١٢- **لیستی ڕەش:** ئەو لیستەیە کە هەر کەسێکی سروشتی یان مەعنەوی دەخرێتە ناوی بە بڕیاری وەزیر بە هۆی ئەنجامدانی سەرپێچی.

١٣- **ڤیزەی دەرچوون:** ئەو ڤیزەیەی کە لەسەر پاسپۆرتی کەسی بیانی دەدرێت لە لایەن بەڕێوەبەرایەتی نشینگە کاتێك ماوەی نیشینگەی لە هەرێم کۆتایی دێت وئارەزوی گەڕانەوەی هەیە بۆ وڵاتی خۆی.

١٤- **کرێکار:** هەرکەسێك کارێکی دیاریکراو ئەنجام بدات بەرامبەر بڕێك پارە و کارەکەی لەژێر سەرپەرشتی خاوەن کار ئەنجام بدات.

١٥- **خاوەن کار:** هەر کەسێکی سروشتی یان معنوی کە کرێکارێك یان زیاتر بەکار بهێنێت بە مەبەستی ئەنجامدانی کارێك بەرامبەر برێك پارە.

١٦- **کەسی مەعنەوی:** کۆمەڵێك کەس یان دارایی (اموال) کە مەبەستی ئەنجامدانی ئامانجێکی دیاریکراوە و دانپێدراوی یاسایی هەبێت بەپێی ئەو ئامانجانەی کە هەیەتی.

١٧- **کەسی سروشتی:** هەر مرۆڤێك کە توانای هەڵگرتنی بەرپرسیارییەتی و شیاوی یاسایی هەبێت بەپێی یاسا.

١٨- **کارتی هەواڵی گەیشتن:** ئەو کارتەیە کە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتییەکانی نشینگە ڕێکدەخرێت بۆ کەسی بیانی، کە ڤیزەی پێدراوە بەمەبەستی مانەوەی کە لە شەش مانگ کەمتر نەبێت.

١٩- **کارتی نشینگە:** ئەوکارتەیە کە ماوەکەی لە (٦) مانگ کەمتر نییە و لە (٣) ساڵ زیاتر نییە بە کەسی بیانی دەدرێت و مافی مانەوەی دەبێت لە هەرێم.

٢٠- **دیپۆرتکردن:** دوورخستنەوەی کەسی بیانی کە بەشێوەیەکی یاسایی هاتۆتە هەرێمی کوردستان بۆ دەرەوەی عێراق بە هۆی ئەنجامدانی سەرپێچی، یان هەر هۆیەکی تر بەبڕیاری وەزیر.

٢١- **خاڵی سنووری:** گشت خاڵە سنورییە نیودەوڵەتییە فەرمییەکان (زەمینی و ئاسمانی).

٢٢- **دەرکردن (سنووررداش):** دەرکردنی کەسی بیانی کە بەشێوەیەکی نایاسایی (قاچاغ) هاتۆتە هەرێمی کوردستان بۆ دەرەوەی سنوورە فەرمییەکان بە فەرمانی بەڕێوەبەری نشینگەکان.

ماوەی پێدانی ڤیزە

ماددەی (٢):

١. پێدانی ڤیزەی هاتنەژوورەوە بۆ ماوەی (٣٠) ڕۆژ دەبێت بەمەبەستی سەردان یان گەشتیاری.

٢. داواکاری ڤیزەی ئەلیکترۆنی بۆ کەسی بیانی بە هەموو جۆرەکانییەوە، لەڕێگای وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی (evisa.moi.gov.krd) پێشکەش دەکرێت.

٣. دەکرێت ڤیزەی سەردان درێژ بکرێتەوە بۆ کەسی بیانی پاش هاتنە ژوورەوەی بۆ ماوەی (٣٠) ڕۆژ تەنها بۆ دوو جار بەرامبەر برێک رسومات کە بەپێی پاشکۆی ئەم ڕێنمایە دیاری کراوە ، بەمەرجێك هۆکاری درێژکردنەوەکە پەسەند بێت، بە داواکارییەك لە لایەن خودی کەسی بیانی ، و ئەم درێژکردنەوەیە لە دەسەڵاتی بەرێوبەری نشینگەکانە و دەکرێت ڕەوانەی پشکنینی خوێنی بکرێت.

هەڵە لە زانیاری ڤیزە

ماددەی (٣):

١. زانیاری ڤیزەی ئەلیکترۆنی پاش دەرچوون و پێدانی ڤیزە هیچ گۆڕانکارییەکی تێدا ناکرێت و لەکاتی هەبوونی هەر هەڵەیەك ئەو ڤیزەیە بە هەڵوەشاوە ئەژمار دەکرێت، پێویستە ڤیزەیەکی نوێ داوا بکرێت بەپێی داواکارییەک و رسوماتێکی نوێ و جێبەجێکردنی گشت ڕێکارە یاساییەکان.

٢. ئەگەر هەڵەکە هۆکارەکەی لە لایەن وەزارەتەوە بوو ئەوا ڤیزەی نوێی پێ دەدرێت بەبێ بەرامبەر.

جۆرەکانی ڤیزە

ماددەی (٤):

یەکەم: ڤیـــزەی سەردان : ڤیـزەی سەردان بەم مەرجانەی خوارەوە دەدرێت: -

١- پڕکردنەوەی ئەپلیکەیشنی تایبەت بەداواکاری ڤیزە لە ڕێگای وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٢- ماوەی بەسەرچوونی پاسپۆرتی کەسی بیانی نابێت لە (٦) مانگ کەمتر بێت ، وبەلایەنی کەم لاپەڕەیەکی پاسپۆرتی بەتاڵ بێت.

٣- بەڵگەنامەی گەشت مامەڵەی ڕەگەزنامەی ڕەسەنی کەسی بیانی لەگەڵ دەکرێت، واتە ئەگەر هاووڵاتیی بیانی ڕەگەزنامەی ڕەسەنەکەی پێویست بە وەرگرتنی ڤیزە بکات، ئەوا بەبێ وەرگرتنی ڤیزە ڕێگەی پێ نادرێت بێتە هەرێمی کوردستان، سەرەڕای دەرچوونی (بەڵگەنامەی گەشت)ە کەی لە وڵاتێک کە پێویستییان بە وەرگرتنی ڤیزای پێشوەخت نیە بۆ هاتنە ناوەوەی هەرێمی کوردستان.

٤- ئەگەر کەسی بیانی، لەسەر پاسپۆرت یا (بەڵگەنامەی گەشت)ـە بیانییەکەی ئاماژە بەوە کرا بوو کە شوێنی لە دایکبوونی عێراقە، ئەوا پێویست بە وەرگرتنی ڤیزە ناکات و بێ بەرامبەر ڕێگەی پێ دەدرێت، و ئەگەر مانەوەشی لە هەرێم لە (٣٠) ڕۆژ زیاتر بوو، ئەوا هیچ سزایەکی دواکەوتنی لێ وەرناگیرێت.

٥- لە کاتی نەگەڕانەوەی کەسی بیانی بۆ وڵاتی خۆی و ئەنجام نەدانی ڕێکارەکانی پێدانی کارتی نشینگە ، خاوەن کۆدی ڤیزە دەبێت بڕی ئەو سزایە بدات کە لە گرێبەستی پێدانی کۆدی ڤیزە دیاری کراوە لەبەرامبەر جێبەجێ نەکردنی پابەندبوونەکانی ، سەرەڕای ئەنجامدانی ڕێکارە یاساییەکانی تر کە بەرامبەر بەڵێندەر دەگیرێتە بەر.

٦- بەڕێوەبەری نشینگەکان دەسەڵاتیان دەبێت بۆ نوێ کردنەوەی نشینگەی ئەو کەسە بیانیانەی کە (٩) ساڵ زیاتر ماونەتەوە لە هەرێم بە مەرجێك بەڵێننامە پڕبکەنەوە کە داوای ڕەگەزنامەی عێراقی نەکەن.

٧- ڤیزەی سەردان دەکرێت بە نیشینگە بۆ مەبەستی بەیەک گەیاندنی خیزان.

دووەم: ڤیـزەی گەشتیاری : ڤیـــزەی گەشتیاری بەم مەرجانەی خوارەوە دەدرێت: -

١- پڕکردنەوەی ئەپلیکەیشنی تایبەت بەداواکاری ڤیزە لە ڕێگای وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٢- دانی رسوماتی ڤیزە لە رێگای وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٣- ماوەی بەسەرچوونی پاسپۆرتی کەسی بیانی نابێت لە (٦) مانگ کەمتر بێت، وبەلایەنی کەم لاپەڕەیەکی پاسپۆرتی بەتاڵ بێت.

٤- ئەگەر کەسی بیانی شوێنی لەدایکبوونی عێراق بوو لە پاسپۆرتەکەی ئاماژەی پێ کرابوو، ئەوا پێویست بە وەرگرتنی ڤیزە ناکات و بێ بەرامبەر ڕێگەی پێ دەدرێت، و دەکرێت بمێنێتەوە و ئەو ماوەیەی پێویستی پیەتی و هیچ سزای دواکەوتن ناچێتە سەر.

٥- لە کاتی نەگەڕانەوەی کەسی بیانی بۆ وڵاتی خۆی ، خاوەن کۆدی ڤیزە دەبێت بڕی ئەو سزایە بدات کە لە گرێبەستی پێدانی کۆدی ڤیزە دیاری کراوە لەبەرامبەر جێبەجێ نەکردنی پابەندبوونەکانی ، سەرەڕای ئەنجامدانی ڕێکارە یاساییەکانی تر کە بەرامبەر خاوەن کود دەگیرێتە بەر.

٦- ڤیزەی گەشتیاری ناکرێت بە نشینگە بە بێ ڕەزامەندی وەزارەتی ناوخۆ.

سێیەم:

١- هاوولاتییانی ئەم وڵاتانەی خوارەوە دەتوانن لە دەروازەی سنووری ڤیزەی هاتنە ژوورەوە وەربگرن بەرامبەر بڕێک رسومات کە بەپێی پاشکۆی ئەم ڕێنمایە دیاری کراوە لەسەر بنەمای رەفتاری بەرامبەر (المعاملة بالمقابل):- (وڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمەریکا، بەریتانیا، ئوستراليا، نیوزلەندا، ژاپۆن، کۆریای باشوور، کەنەدا، ئیمارات، کوێت، قەتەر، تورکیا، ئێران، لاتڤیا، لیتوانیا، لۆکسەمبۆرگ، ماڵتا، هوڵەندا، نەرویج، پوڵەندا، پورتوگال، رۆمانیا، سلۆڤاکیا، سلۆڤینیا، ئیسپانیا، سوێد، سویسرا، نەمسا، بەلجیکا، بەرازیل، بولگاریا، کرواتیا، قوبرسی یۆنانی، چیك، دانیمارك، ئیستۆنیا، فینلەندا، فەرەنسا، ئەڵمانیا، یۆنان، هەنگاریا، ئەلبانیا، ئیرلەندا، ئایسلاندە، ئیتاڵیا، لوبنان، فاتیکان، لیخنشتاین).

٢-ماوەی بەسەرچوونی پاسپۆرتی کەسی بیانی نابێت لە (٦) مانگ کەمتر بێت.

٣-ئەگەر کەسی بیانی شوێنی لەدایکبوونی عێراق بوو و لە پاسپۆرتەکەی ئاماژەی پێکرا بوو، ئەوا پێویست بە وەرگرتنی ڤیزە ناکات و بێ بەرامبەر ڕێگەی پێ دەدرێت و دەکرێت بمێنێتەوە و ئەو ماوەیەی پێویستی پیەتی و هیچ سزای دواکەوتن ناچێتە سەر.

چوارەم: پاسپۆرتی کەسی بیانی لە کاتی گەیشتن بۆ دەروازەی سنوری نێودەوڵەتی پێویستە بە لایەنی کەم لاپەرەیەکی بەتاڵی تێدا بێت.

ڤیزەی کارکردن

ماددەی (٥):

یەکەم/ ڤیزەی کارکردن دەدرێت بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- کەسی بیانی مۆڵەتی کارکردن وەربگرێت لە وەزارەتی کار و کاروباری کۆمەڵایەتی بەپێی ڕێنماییەکانیان.

٢- داواکاری ڤیزەی کارکردن لە ڕێگای سیستەمی ئەلیکترۆنی ڤیزە ڕەوانەی وەزارەتی ناوخۆ دەکرێت و پاش وردبینی کردنی ڤیزەی کارکردنی پێ دەدرێت.

٣- ماوەی بەسەرچوونی پاسپۆرتی کەسی بیانی نابێت لە (١) یەک ساڵ کەمتر بێت، وبەلایەنی کەم لاپەڕەیەکی پاسپۆرتی بەتاڵ بێت.

٤- پڕکردنەوەی گرێبەستی ستاندەرد بە زمانی کوردی یان عەرەبی وزمانی ئینگلیزی و لە لایەن کەسی بیانی واژوو دەکرێت و لەگەڵ بەڵگەکانی داواکردنی ڤیزە هاوپێچ دەکرێت و ئەم گرێبەستە دەکرێتە بنەمایەیەك بۆ پێدانی نشینگە پاش پەسەند کردنی لە بەرێوبەرایەتی کار.

دووەم/ کارمەندانی کەرتی نەوت ڤیزەی کارکردنیان پێ دەدرێت بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- پڕکردنەوەی ئەپلیکەیشنی تایبەت بەداواکاری ڤیزە لە ڕێگای سیستەمی ئەلیکترۆنی وەزارەتی سامانە سروشتییەکان پێشکەش دەکرێت.

٢- دەبێت کەسی بیانی داواکراو خاوەن بڕوانامە یا تەکنیکار یاخود شارەزا بێت لە بواری نەوت.

٣- ماوەی بەسەرچوونی پاسپۆرتی کەسی بیانی نابێت لە (١) یەک ساڵ کەمتر بێت وبەلایەنی کەم لاپەڕەیەکی پاسپۆرتی بەتاڵ بێت.

٤- پڕکردنەوەی فۆرمی بەڵێننامەی ژمارە (١٩).

سێیەم: کارمەندانی کەرتی تەندروستی پێش پێدانی نشینگەی کارکردن دەبێت ڕاوبۆچوونی لایەنی تەندروستی وەربگیرێت.

چوارەم: (هەڵگری بەڵگەنامەی گەشت – Travel Document) ڤیزەی کاری پێ نادرێت.

پێنجەم: دانی رسوماتی ڤیزە کە بەپێی پاشکۆی ئەم ڕێنماییە دیاری کراوە.

گۆڕینی ڤیزەی سەردان بۆ نشینگە

ماددەی (٦):

یەکەم: ڤیزەی سەردان دەگۆردرێت بۆ نشینگە بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- پێشکەش کردنی داواکارییەك بۆ بەڕێوەبەرایەتییەکانی نشینگە لە ڕێگای سیستەمی ئەلیکترونی نشینگە لە لایەن پارێزەری خاوەنی بریکارنامە لە خودی کەسی بیانی یان نوێنەری کۆمپانیای بەدواداچوونی کاروباری نشینگە، یان نوێنەری کۆمپانیا، یاخود نوێنەری ڕێکخراوەکان بەهەموو جۆرەکانیانیەوە.

٢- هاوپێچ کردنی کۆپی ڕەنگاورەنگی پاسپۆرت.

٣-

أ- پێشکەش کردنی گرێبەستی ستاندەردی کارکردنی پەسەند کراو لە نێوان خاوەن کار وکرێکاری بیانی بە زمانی کوردی یان عەرەبی وزمانی ئینگلیزی.

ب- ئەگەر کەسی بیانی خاوەنی کۆمپانیا یاخود خاوەن پشك بێت پێویست بە پێشکەشکردنی گرێبەستی کارکردن ناکات، تەنها پێویستە خاوەندارێتی یان پشکدارییەکەی لە کۆمپانیاکە بسەلمێنێت کە لە ڕێژەی (٢٠%) کەمتر نەبێت.

٤- دەستەبەرکردنی کەسی بیانی لە لایەن کەسێکی عێراقی نیشتەجێ هەرێمی کوردستان بێت وکارتی زانیاری ئەو پارێزگایەی هەبێت کە کەسی بیانی داوای نیشینگەی لێ کردووە.

٥- دانی بڕێك پارە وەك رسوماتی گۆڕینی ڤیزەی سەردان بۆ نشینگە کە بەپێی پاشکۆی ئەم ڕێنماییە دیاری کراوە بۆ ئەوکەسە بیانیانەی کە بۆ هاتنە ناوەوەی هەرێم پێویستیان بە وەرگرتنی ڤیزای ئەلیکترۆنی هەیە.

٦- دانی بڕێك پارە وەك رسوماتی گۆڕینی ڤیزەی سەردان بۆ نشینگە کە بەپێی پاشکۆی ئەم ڕێنمایە دیاری کراوە بۆ ئەو کەسە بیانیانەی کە هەڵگری ڕەگەزنامەی ئەو وڵاتانەن کە لەماددەی (چوارەم برگەی سێیەم/١) هاتووە و هەڵگرانی ڕەگەزنامەی سوری هەمان رسومات دەدەن.

٧- نشینگە بۆ ماوەی یەك ساڵ دەدرێت.

دووەم/ ئەم ماددەیە کارمەندانی ڕێکخراوەکانی نەتەوە یەکگرتووەکان ورێکخراوە نێودەوڵەتی و دیپلۆماتکاران ناگرێتەوە.

سێیەم/ (هەڵگری بەڵگەنامەی گەشت – Travel Document) نشینگەی پێ نادرێت.

لایەنی داواکاری ڤیزە ی ئەلیکترۆنی و مەرجەکانی بەدواداچوونی کاروباری نشینگە

ماددەی (٧):

یەکەم: ئەم لایەنانەی لای خوارەوە دەتوانن داواکاری ڤیزەی ئەلیکترۆنی پێشکەش بکەن بۆ کەسی بیانی:-

١- پارێزەرانی ئەندام لە سەندیکای پارێزەرانی کوردستان کە پۆلینیان راوێژکار یان کارایە.

٢- کۆمپانیاکانی بەدواداچوونی کاروباری ڤیزە و نشینگە.

٣- فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوە.

٤- نوێنەرایەتییەکانی حکومەتی هەرێم لە دەرەوە.

٥- کونسوڵگەرییە بیانییەکان لە هەرێم تەنها بۆ میوانانی خۆیان.

٦- فەرمانگە حکومییەکان تەنها بۆ میوانە فەرمییەکانی خۆیان.

٧- رێکخراوەکانی نەتەوە یەکگرتووەکان بۆ میوان وستافی خۆیان.

٨- رێکخراوەکانی کومەڵگەی مەدەنی (LOCAL NGO) **بۆ** کاری ڕێکخراوەیی خۆیان.

٩- رێکخراوە نێودەوڵەتییەکان (INTERNATIONAL NGO) بۆ کاری ڕێکخراوەیی خۆیان.

١٠-کومپانیا بازرگانییەکان بۆ پڕکردنەوەی پێداویستی خویان.

١١-کۆمپانیاکانی بواری نەوت کۆدی ڤیزەیان پێ نادرێت و داواکاری ڤیزە و نشینگەیان کە لەرێگای سیستەمی ئەلترونی وەزارەتی سامانە سروشتییەکان پێشکەش دەکرێت.

١٢-کۆمپانیا گەشتیارییەکان تەنها بۆ ڤیزەی گەشتیاری.

١٣- کۆمپانیاکانی هینانی دەستی کار بیانی.

دووەم: ئەگەر ئەو لایەنانەی برگەی (یەکەم)ی جگە لە خاڵی (١) ئەم برگەیە پێویستیان بە دانانی نوێنەر هەبێت بەمەبەستی بەدواداچوونی کاروباری نشینگە بۆ ئەو کەسانەی کە لە لایەن ئەوان داواکراون، دەبێت داواکارییەك ئاراستەی وەزارەتی ناوخۆ/ بەڕێوەبەرایەتی گشتی دیوان/ بەڕێوەبەرایەتی کۆمپانیا ئەمنییەکان ومولەت پێدان بکەن بە مەبەستی پێدانی رەزامەندی.

سێیەم: دەبێت نوێنەر ئەم مەرجانەی خوارەوەی تێدا بێت:

١- تەمەنی لە (١٨) ساڵ کەمتر نەبێت.

٢- هەڵگری رەگەزنامەی عێراقی بێت.

٣- دانیشتووی هەرێمی کوردستان بێت و کارتی زانیاری ئەو پارێزگایەی هەبێت کە وەك نوێنەر تێیدا تۆمار دەکرێت.

٤- هەڵگری بڕوانامەی خوێندنی سەرەتایی بەرەو سەرەوە بێت.

٥- ئەفسەر یان کارمەندی هێزەکانی ئاسایشی ناوخۆ یان پێشمەرگە یان ئاسایش یان فەرمانبەر نەبێت لە سەر میلاکی هەمیشەیی یان کاتی (گرێبەست) لە فەرمانگەکانی حکومەتی هەرێمی کوردستان وحکومەتی فێدراڵی عێراق ودەبێت فۆرمی بەڵێننامەی ژمارە (١٥) لە بەشی یاسایی بەڕێوەبەرایەتی نشینگە پڕ بکاتەوە بۆ ئەم مەبەستە، وناوەکان لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ رەوانەی سیستەمی بایۆمەتری دەکرێت بە مەبەستی دڵنیابوون.

٦- سزا نەدرا بێت بە هیچ تاوانێکی کەتن یان تاوان (جنحة أو جناية) ئابڕووبەر (مخلة بالشرف) بە هێنانی پشتگیری بەڵگەکانی تاوان.

٧- خاوەن رەوشت و هەڵسوکەوتێکی باش بێت بە پشتگیری بەڕێوەبەرایەتی نەهێشتنی تاوان و هیچ تێبینیەکی ئەمنی لەسەر نەبێت بە پشتگیری لایەنی ئاسایش.

٨- ئەو لایەنەی کە نوێنەرایەتی دەکات تۆمارکرا بێت لە هەرێمی کوردستان و قەرزداری باج نەبێت بەپشتگیری لایەنی پەیوەندیدار.

٩- دەبێت نوێنەر بریکارنامەی نوێنەرایەتی هەبێت و لەبەشی یاسایی بەڕێوەبەرایەتی نشینگە یان دادنووس پەسەند کرا بێت و ساڵانە نوێ بکرێتەوە.

١٠- فۆڕمی تایبەت بە نوێنەر ژمارە (١٤) پڕ بکاتەوە.

١١-دانی بڕێك پارە ساڵانە وەك رسوماتی رێگەپێدانی نوێنەر.

١٢-ئەو کۆمپانیایەی پێویستی بە دانانی نوێنەر هەیە نابێت لە دوو نوێنەر زیاتر دابنێت و بەلایەنی کەم یەکیکیان دەبێت پارێزەر بێت.

١٣- کارتێکی تایبەت بە نوێنەر لە لایەن وەزارەت رێك دەخرێت بەرامبەر بڕێك پارە کە لە ماددەی پاشکۆی ئەم رێنماییە دیاری کراوە.

چوارەم/

هەر کەسێك لەوانەی لە بڕگەی (یەکەم)ی سەرەوە ئاماژەیان پێدراوە پێچەوانەی یاسا و رێنماییەکانی ڤیزە و نشینگە کار بکەن دەخرێنە لیستی رەش بەپێی ڕێکارەکانی ماددەی (دوازدەیەم)ی ئەم ڕێنماییە سەرەڕای رێکارە یاساییەکانی تر جگە لە پارێزەران کە لە کاتی سەرپێچیکردنیان، ناویان رەوانەی سەندیکای پارێزەرانی کوردستان دەکرێن بەمەبەستی وەرگرتنی رەزامەندی لێکۆلینەوە لە لایەن نوسینگەکانی بەرەنگاربوونەوەی بازرگانی کردن بەمرۆڤ ئەنجام دەدرێت تا هاتنی ئەنجامی لێکۆڵینەوەکەش کۆدی ڤیزا و کاری نشینگەیان رادەگیرێت.

وەرگرتنی کۆدی ڤیزەی ئەلیکترۆنی

ماددەی (٨):

یەکەم: پارێزەرانی راوێژکار وکارا:

١- پێویستە پارێزەر فۆڕمی ژمارە (١) پڕ بکاتەوە.

٢- واژوو کردنی گرێبەستی پێدانی کۆدی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٣- دانانی بڕێك پارە کە بەپێی پاشکۆی ئەم رێنمایە دیاری کراوە وەك بارمتە لە ئەژمێری وەزارەتی ناوخۆ.

دووەم: کومپانیاکانی بەدواداچوونی ڤیزە و نشینگەی بیانیەکان:

١- پڕکردنەوەی فۆڕمی ژمارە (٢).

٢- واژوو کردنی گریبەستی پێدانی کۆدی ڤیزەی ئەلیکترونی.

٣- دانانی بڕێك پارە کە بەپێی پاشکۆی ئەم رێنمایە دیاری کراوە وەك بارمتە لە ئەژمێری وەزارەتی ناوخۆ.

سێیەم: کومپانیاکان:

١- پڕکردنەوەی فورمی ژمارە (٣).

٢- پڕکردنەوەی فورمی ژمارە (٤) وپەسەند کردنی لەلایەن لیژنەی تایبەتمەند.

٣- واژوو کردنی گرێبەستی پێدانی کۆدی ڤیزەی ئەلیکترونی.

٤- دانانی بڕێك پارە کە بەپێی پاشکۆی ئەم ڕێنمایە دیاری کراوە وەك بارمتە لە ئەژمێری وەزارەتی ناوخۆ.

چوارەم :فەرمانگە حکومییەکان:

١- کۆدی ڤیزە تەنها بە وەزارەت و دەستە سەربەخۆکان و زانکۆکان و پارێزگاکان دەدرێت بۆ داواکردنی کەسی بیانی بۆ کاری فەرمی لەو دامودەزگایانە وئەو فەرمانگانەی خوارووی خۆیان دەبێت لەرێگەی ئەو لایەنانەی سەرەوە داواکاری ڤیزە پێشکەش بکەن بەپێی زنجیرەی پێداچوونەوە (سلسلة المراجع).

٢- پێویستە ئەو لایەنانەی خاڵی (١)ی سەرەوە فۆڕمی ژمارە (٥) پڕ بکەنەوە.

پێنجەم: فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوە:

١- پڕکردنەوەی فۆڕمی ژمارە (٥) ئەگەر کۆدەکە بۆ فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوە یان نوێنەرایەتییەکانی هەرێم لە دەرەوە بێت.

٢- پڕکردنەوەی فۆڕمی ژمارە (٦) ئەگەر کۆدەکە بۆ کونسوڵگەرییە بیانییەکان بێت لە هەرێمی کوردستان.

شەشەم : ڕێکخراوە نێودەوڵەتییەکان:

١- پڕکردنەوەی فۆڕمی ژمارە (٧) تایبەت بە زانیارییەکانی ڕێکخراوی داواکار.

٢- پێویستە ڕێکخراو فۆڕمی ژمارە (٨) پڕبکاتەوە و پەسەند بکرێت.

٣- ڕێکخراوە نێودەوڵەتیەکان بەخشراون لە پڕکردنەوەی فورمی (٨) بەمەرجێك لەهەرێم تومار کرابن و ڕێکخراوەکە لە و وڵاتانەی خوارەوە تومار کرابن: (وڵاتە یەکگرتووەکانی ئەمەریکا، بەریتانیا، ئوستراليا، نیوزلەندا، ژاپۆن، کۆریای باشوور، کەنەدا، ئیمارات، کوێت، قەتەر، لاتڤیا، لیتوانیا، لۆکسەمبۆرگ، ماڵتا، هوڵەندا، نەرویج، پوڵەندا، پورتوگال، ڕۆمانیا، سلۆڤاکیا، سلۆڤینیا، ئیسپانیا، سوێد، سویسرا، نەمسا، بەلجیکا، بەرازیل، بولگاریا، کرواتیا، قوبرسی یۆنانی، چیك، دانیمارك، ئیستۆنیا، فینلەندا، فەرەنسا، ئەڵمانیا، یۆنان، لیخنشتاین، هەنگاریا، ئەلبانیا، ئیرلەندا، ئایسلاندە، ئیتاڵیا، فاتیکان).

٤- ئەو ڕێکخراوە نێودەوڵەتیەی کە لە وڵاتانەی خاڵی (٣)سەرەوە تۆمار کراون پێویستە بەڵگەنامەی تومار کردن وەرگێڕاو بۆ زمانی کوردی پێشکەش بکات.

٥- واژوو کردنی گرێبەستی پێدانی کۆدی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

حەوتەم: ڕێکخراوەکانی UN :

١- پڕکردنەوەی فۆڕمی ژمارە (٩) تایبەت بە زانیارییەکانی ڕێکخراوی داواکار.

٢- ڕادەست کردنی فۆڕمی خاڵی (١) سەرەوە بە بەرێوبەرایەتی ڤیزە لە دیوانی وەزارەتی ناوخۆ بەمەبەستی پێدانی کودی ڤیزە و دەرکردنی فەرمانی ڕێگەپێدانی بەدواداچوونی کاروباری نیشینگەی کارمەندەکانیان.

هەشتەم : رێکخراوەکانی (LOCAL NGO):

١- پڕکردنەوەی فۆڕمی ژمارە (١٠) تایبەت بە زانیارییەکانی رێکخراوەکان.

٢- پێویستە رێکخراو فۆڕمی ژمارە (٨) پڕبکاتەوە و پەسەند بکرێت.

٣- واژوو کردنی گریبەستی پێدانی کۆدی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

نۆیەم :کۆمپانیا گەشتیارییەکان:

١- دەبێت کۆمپانیاکانی گەشتیاری تەنها داوای ڤیزە بکەن بۆ گەشتیاران، بەپێی رێنماییەکانی ڤیزەی گەشتیاری.

٢- واژوو کردنی گریبەستی پێدانی کۆدی ڤیزەی ئەلیکترونی.

٣- پڕکردنەوەی فۆڕمی ژمارە (١١).

٤- پێویستە کۆمپانیا فۆڕمی ژمارە (١٢) پڕ بکاتەوە و ڕادەستی نوسینگەکانی بەرەنگاربوونەوەی بازرگانی کردن بەمرۆڤ بکات لەو سنوورەی بارەگای سەرەکی کۆمپانیاکەی لێیە بەمەبەستی ئەنجامدانی پشکنین(کشف) لە لایەن لیژنەی تایبەتمەند.

٥- دانانی بڕێك پارە کە بەپێی پاشکۆی ئەم ڕێنمایە دیاری کراوە وەك بارمتە لە ئەژمێری وەزارەتی ناوخۆ.

دەیەم : کۆمپانیاکانی هینانی دەستی کار بیانی:

١- پڕکردنەوەی فۆرمی ژمارە (١٣).

٢- واژووکردنی گرێبەستی پێدانی کۆدی ڤیزەی ئەلیکترونی.

٣- دانانی بڕێك پارە کە بەپێی پاشکۆی ئەم ڕێنمایە دیاری کراوە وەك بارمتە لە ئەژمێری وەزارەتی ناوخۆ.

یانزدەیەم : نوسینگەکانی بەرونگاربوونەوەی بازرگانی کردن بەمرۆڤ لەو سنوورەی بارەگای سەرەکی ئەو لایەنانەی کە لە بڕگەکانی (سێیەم ، هەشتەم ، نۆیەم)ی سەرەوە ئاماژەیان پێ دراوە تایبەتمەندن بە ئەنجام دانی پشکنین بە مەبەستی دڵنیا بوون لە هەبوونی مەرجەکانی پێدانی کۆد .

رێککارەکانی داواکردنی ڤیزەی (ON LINE)

ماددەی (٩):

یەکەم: پارێزەرانی راوێژکار وکارا:

١- پڕکردنەوەی ئەپلیکەیشنی تایبەت لە وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٢- ئەگەر لایەنی داواکار کۆمپانیا بێت پێویستە فۆڕمی ژمارە (٤)ی هەبێت و پەسەند کرا بێت لەلایەن لیژنەی تایبەتمەند و هاوپێچ بکرێت.

٣- ئەگەر لایەنی داواکار رێکخراو بێت پێویستە فۆڕمی ژمارە (٨) هەبێت و لە لایەن لیژنە پەسەند کرا بێت و هاوپێچ بکرێت تەنها بۆ ئەو رێکخراوانەی ئەم فۆرمە دەیانگرێتەوە.

٤- ئەگەر کەسی بیانی ئارەزووی مانەوەی هەبێت بە مەبەستی کارکردن یان بەیەکگەیاندنی خێزانی، یان خۆێندن ، ئەوا دەکرێت پارێزەری خاوەن کۆدی ڤیزە رێکارەکانی نشینگەی بۆ ئەنجام بدات، بە سپۆنسەری کۆمپانیایەك بەمەرجێك فورمی ژمارە (٤) هاوپێچ بکرێت و پەسەند کرا بێت لەلایەن لیژنەی تایبەتمەند ، یان هەر لایەنێکی داواکاری تر کە ئەو کەسە بیانیە کاری بۆ دەکات ، پێش کۆتایی هاتنی ماوەی ڤیزەکەی لە هەمان بەڕێوبەرایەتی نشینگە کە ئەدرێسی پارێزەری لێ تۆمار کراوە و ئەگەر بە مەبەستی خوێندن بێت پێویستە پشتگیری وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی یان وەزارەتی پەروەردەی هەبێت.

٥- هەر (١٢٠ ڕۆژ) جارێك سیستەم بە شێوەیەکی ئۆتۆماتیکی پێدانی ڤیزە بەو پارێزەرە ڕادەگرێت ئەگەر چارەنووسی ئەو ڤیزانەی کە وەریگرتووە یەکلانەکرابوون ، و پێویستە پارێزەر لە ماوەی (٣٠) ڕۆژ چارەنووسی ئەو کەسانە دیاری بکات لە نوسینگەکانی بەرەنگاربوونەوەی بازرگانی کردن بەمرۆڤ بەپێی تایبەتمەندی ، و لە کاتی نەگەڕانەوەی کەسی بیانی بۆ وڵاتی خۆی و ئەنجام نەدانی ڕێکارەکانی پێدانی کارتی نشینگە ، خاوەن کۆدی ڤیزە دەبێت بڕی ئەو سزایە بدات کە لە گرێبەستی پێدانی کۆدی ڤیزە دیاری کراوە لەبەرامبەر جێبەجێ نەکردنی پابەندبوونەکانی ، سەرەڕای ئەنجامدانی ڕێکارە یاساییەکانی تر کە بەرامبەر خاوەن کۆد دەگیرێتە بەر.

٦- پێویستە رسوماتی تایبەت بە ڤیزە بدرێت لە ڕێگای وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٧- لەکاتی رەتکردنەوەی ڤیزە دەکرێت داواکارییەکە دووبارە بکرێتەوە، ئەمەش دوای چاککردنەوەی هۆکارەکانی رەتکردنەوە، ئەگەر هۆکار پەیوەندیدار نەبێت بە قەدەغەی هاتن.

٨- پارێزەری راوێژکار بۆی هەیە مانگی (٤٠) ڤیزە وەربگرێت.

٩- پارێزەری کارا بۆی هەیە مانگی (٢٠) ڤیزە وەربگرێت.

دووەم: کۆمپانیاکانی بەدواداچوونی کاروباری نشینگە

١- پڕکردنەوەی ئەپلیکەیشنی تایبەت لەوێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٢- ئەگەر لایەنی داواکار کۆمپانیا بێت پێویستە کۆمپانیا فۆڕمی ژمارە (٤)ی هەبێت و لەلایەن لیژنەی تایبەتمەند پەسەند کرابێت و هاوپێچ بکرێت.

٣- ئەگەر لایەنی داواکار ڕێکخراو بێت پێویستە فۆڕمی ژمارە (٨) هەبێت و لە لایەن لیژنە پەسەند کرابێت بۆ ئەو ڕێکخراوانەی ئەم فۆرمە دەیانگرێتەوە و هاوپێچ بکرێت، ومۆڵەتی ڕێکخراوەکە هاوپێچ بکرێت.

٤- پێویستە رسوماتی تایبەت بە ڤیزە بدرێت لە ڕێگای وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٥- ئەگەر کەسی بیانی ئارەزووی مانەوەی هەبێت بە مەبەستی کارکردن یان بەیەکگەیاندنی خێزانی، یان خوێندن ، ئەوا دەکرێت پارێزەری خاوەن کودی ڤیزە ڕێککارەکانی نشینگەی بۆ ئەنجام بدات، بە سپۆنسەری خودی کومپانیا یان کومپانیایەکی بازرگانی بەمەرجێك فورمی ژمارە (٤) هاوپێچ بکرێت و پەسەند کرا بێت لەلایەن لیژنەی تایبەتمەند ، یان هەر لایەنێکی داواکاری تر کە ئەو کەسە بیانیە کاری بۆ دەکات ، پێش کۆتایی هاتنی ماوەی ڤیزەکەی لە هەمان بەڕێوبەرایەتی نشینگە کە ئەدرێسی پارێزەری لێ تۆمار کراوە و ئەگەر بە مەبەستی خوێندن بێت پێویستە پشتگیری وەزارەتی خوێندنی باڵا و توێژینەوەی زانستی یان وەزارەتی پەروەردە هەبێت.

٦- پێشکەش کردنی گرێبەستی کاری پەسەندکراو.

٧- هەر (١٨٠ ڕۆژ) جارێك سیستەم بە شێوەیەکی ئۆتۆماتیکی پێدانی ڤیزە بەو کۆمپانیایانە ڕادەگرێت ئەگەر چارەنووسی ئەو ڤیزانەی کە وەریگرتووە یەکلانەکرابوون، و پێویستە کۆمپانیا لە ماوەی (٣٠) ڕۆژ چارەنووسی ئەو ڤیزانە دیاری بکات لە ڕێگای لە نوسینگەکانی بەرنگاربوونەوەی بازرگانی کردن بەمرۆڤ بەپێی تایبەتمەندی، و لە کاتی نەگەڕانەوەی کەسی بیانی بۆ وڵاتی خۆی و ئەنجام نەدانی ڕێکارەکانی پێدانی کارتی نشینگە ، خاوەن کۆدی ڤیزە دەبێت بڕی ئەو سزایە بدات کە لە گرێبەستی پێدانی کۆدی ڤیزە دیاری کراوە لەبەرامبەر جێبەجێ نەکردنی پابەندبوونەکانی ، سەرەڕای ئەنجامدانی ڕێکارە یاساییەکانی تر کە بەرامبەر خاوەن کود دەگیرێتە بەر.

٨- لەکاتی رەتکردنەوەی ڤیزە دەکرێت داواکارییەکە دووبارە بکرێتەوە، ئەمەش دوای چاککردنەوی هۆکارەکانی رەتکردنەوە، ئەگەر هۆکار پەیوەندیدار نەبێت بە قەدەغەی هاتن.

٩- کومپانیاکانی بەدواداچوونی کاروباری نیشینگە بۆی هەیە مانگی (٤٠٠) ڤیزە وەربگرێت.

سێیەم: فەرمانگەی پەیوەندییەکانی دەرەوە

١- پڕکردنەوەی ئەپلیکەیشنی تایبەت لە وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٢- پێویستە رسوماتی تایبەت بە ڤیزە بدرێت لە ڕێگای وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٣- لەکاتی ڕەتکردنەوەی ڤیزە دەکرێت داواکارییەکە دووبارە بکرێتەوە دوای چاککردنەوەی هۆکارەکانی ڕەتکردنەوەکە، ئەگەر هۆکار پەیوەندیدار نەبێت بە قەدەغەی هاتن.

چوارەم: فەرمانگە حکومییەکان

١- پڕکردنەوەی ئەپلیکەیشنی تایبەت لەوێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٢- داواکردنی ڤیزە بۆ کەسی بیانی تەنها بۆ کاری فەرمی فەرمانگەی حکومی داواکار دەبێت ونابێت ڤیزە بە ناوی فەرمانگەی حکومی بۆ مەبەستی تر داوابکرێت، وئەگەر حاڵەتی بەم شێوەیە رووبدات ئەوا گشت بەرپرسیارییەتی ئەم کارە دەکەوێتە ئەستۆی سەرۆکی فەرمانگە.

٣- پێویستە رسوماتی تایبەت بە ڤیزە بدرێت لە رێگای وێبسایتی ڤیزەی ئەلکترونی.

٤- لەکاتی ڕەتکردنەوەی ڤیزە دەکرێت داواکارییەکە دووبارە بکرێتەوە دوای چاککردنەوەی هۆکارەکانی رەتکردنەوە ئەگەر هۆکار پەیوەندیدار نەبێت بە قەدەغەی هاتن.

پێنجەم: رێکخراوەکانی نەتەوەیەکگرتووەکان (UN)

١- پڕکردنەوەی ئەپلیکەیشنی تایبەت لە وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٢- ماوەی بەسەرچوونی پاسپۆرتی کەسی بیانی نابێت لە (٦) مانگ کەمتر بێت.

٣- پێویستە پێش کۆتایی ماوەی ڕێگەپێدان کەسی بیانی بگەڕێتەوە وڵاتی خۆی یان کاری یاسایی نشینگەی بۆ ئەنجام بدرێت بەپێی ڕێنماییەکان.

٤- ڤیزە بە کارمەند و میوانە فەرمییەکانی رێکخراوە کانی UN بەبێ بەرامبەر دەدرێت.

٥- لەکاتی ڕەتکردنەوەی ڤیزە دەکرێت داواکارییەکە دووبارە بکرێتەوە دوای چاککردنەوی هۆکارەکانی رەتکردنەوەکە، ئەگەر هۆکار پەیوەندیدار نەبێت بە قەدەغەی هاتن.

شەشەم: رێکخراوە نێودەوڵەتییەکان (INTERNATIONAL NGO)

١- پڕکردنەوەی ئەپلیکەیشنی تایبەت لە وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٢- مۆڵەتی تۆمارکردنی تایبەت بە رێکخراولە هەرێم هاوپێچ بکرێت.

٣- پێویستە پێش کۆتایی هاتنی ماوەی ڕێگەپێدان کەسی بیانی بگەڕێتەوە وڵاتی خۆی یان کاری یاسایی نشینگەی بۆ ئەنجام بدرێت بەپێی ڕێنماییەکان، بە پێچەوانەوە رێکخراوی داواکار ڕووبەڕووی گرفتی یاسایی دەبێتەوە.

٤- هەر (١٢٠ رۆژ) جارێك سیستەم بە شیوەیەکی ئۆتۆماتیکی پێدانی ڤیزە بەو رێکخراوە ڕادەگرێت ئەگەر چارەنووسی ئەو ڤیزانەی کە وەریگرتووە یەکلانەکرابوون ، وە پێویستە رێکخراو لە ماوەی (٣٠) رۆژ چارەنووسی ئەو ڤیزانە دیاری بکات لە رێگای نوسینگەکانی بەرەنگاربوونەوەی بازرگانی کردن بەمرۆڤ بەپێی تایبەتمەندی،ولە کاتی نەگەڕانەوەی کەسی بیانی بۆ وڵاتی خۆی و ئەنجام نەدانی ڕێکارەکانی پێدانی کارتی نشینگە ، خاوەن کۆدی ڤیزە دەبێت بڕی ئەو سزایە بدات کە لە گرێبەستی پێدانی کۆدی ڤیزە دیاری کراوە لەبەرامبەر جێبەجێ نەکردنی پابەندبوونەکانی ، سەرەڕای ئەنجامدانی ڕێکارە یاساییەکانی تر کە بەرامبەر خاوەن کۆد دەگیرێتە بەر.

٥- لەکاتی ڕەتکردنەوەی ڤیزە دەکرێت داواکارییەکە دووبارە بکرێتەوە دوای چاککردنەوەی هۆکارەکانی ڕەتکردنەوەکە، ئەگەر هۆکار پەیوەندیدار نەبێت بە قەدەغەی هاتن.

٦- رێکخراوە نێودەوڵەتیەکان بۆیان هەیە مانگی (٣٠) ڤیزە وەربگرن.

حەوتەم: رێکخراوەکانی (LOCAL NGO)

١- پڕکردنەوەی ئەپلیکەیشنی تایبەت لە وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٢- هەر (١٢٠ رۆژ) جارێك سیستەم بە شێوەیەکی ئۆتۆماتیکی پێدانی ڤیزە بەو رێکخراوە ڕادەگرێت ئەگەر چارەنووسی ئەو ڤیزانەی کە وەریگرتووە یەکلانەکرابوون، و پێویستە رێکخراو لە ماوەی (٣٠) رۆژ چارەنووسی ئەو کەسانە دیاری بکات لە نوسینگەکانی بەرنگاربوونەوەی بازرگانی کردن بەمرۆڤ بەپێی تایبەتمەندی ، و لە کاتی نەگەڕانەوەی کەسی بیانی بۆ وڵاتی خۆی و ئەنجام نەدانی ڕێکارەکانی پێدانی کارتی نشینگە ، خاوەن کۆدی ڤیزە دەبێت بڕی ئەو سزایە بدات کە لە گرێبەستی پێدانی کۆدی ڤیزە دیاری کراوە لەبەرامبەر جێبەجێ نەکردنی پابەندبوونەکانی ، سەرەڕای ئەنجامدانی ڕێکارە یاساییەکانی تر کە بەرامبەر خاوەن کۆد دەگیرێتە بەر.

٣- لەکاتی ڕەتکردنەوەی ڤیزە دەکرێت داواکارییەکە دووبارە بکرێتەوە دوای چاککردنەوەی هۆکارەکانی ڕەتکردنەوەکە، ئەگەر هۆکار پەیوەندیدار نەبێت بە قەدەغەی هاتن.

٤- ماوەی رێگەپێدان (٣٠) رۆژ دەبێت.

٥- رێکخراوەکانی (LOCAL NGO) بۆیان هەیە مانگی (١٥) ڤیزە وەربگرن.

هەشتەم: کۆمپانیا گەشتیارییەکان

١- پڕکردنەوەی ئەپلیکەیشنی تایبەت لە وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٢-ماوەی رێگەپێدان تەنها بۆ (٣٠) ڕۆژە.

٣-ڤیزە تەنها بۆ مەبەستی گەشتوگوزار دەدرێت.

٤-پێویستە پێش کۆتایی هاتنی ماوەی رێگەپێدان کەسی بیانی بگەڕێتەوە وڵاتی خۆی، بە پێچەوانەوە کۆمپانیای داواکار ڕووبەڕووی گرفتی یاسایی و دارایی دەبێتەوە.

٥- پێویستە رسوماتی تایبەت بە ڤیزە بدرێت لە ڕێگای وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٦- هەر (١٢٠ رۆژ) جارێـك سیسـتەم بە شـێوەیەکی ئۆتۆمـاتیکی پێـدانی ڤیـزە بەو کۆمپانیایانـە ڕادەگرێـت ئەگەر چارەنووسی ئەو ڤیزانەی کە وەریگرتووە یەکلانەکرابوون، و پێویستە کۆمپانیا لە ماوەی (٣٠) رۆژ چارەنووسی ئەو ڤیزانە دیاری بکات لە رێگای نوسینگەکانی بەرەنگاربوونەوەی بازرگانی کـردن بەمرۆڤ بەپێی تایبەتمەندی، و لە کاتی نەگەڕانەوەی کەسی بیانی بۆ وڵاتی خۆی ، خاوەن کۆدی ڤیزە دەبێت بڕی ئەو سـزایە بـدات کە لە گرێبەسـتی پێـدانی کـۆدی ڤیـزە دیـاری کـراوە لەبەرامبـەر جێبـەجێ نـەکردنی پابەندبوونەکانی ، سەرەڕای ئەنجامدانی ڕێکارە یاساییەکانی تر کە بەرامبەر خاوەن کۆد دەگیرێتە بەر.

٧- لەکاتی رەتکردنـەوەی ڤیـزە دەکرێـت داواکارییەکە دووبـارە بکـرێتەوە دوای چـاککردنەوی هۆکارەکـانی رەتکردنەوە ئەگەر هۆکار پەیوەندیدار نەبێت بە قەدەغەی هاتن.

٨- کۆمپانیای گەشتیاری دەتوانێت مانگانە (١٠٠) ڤیزە وەربگرێت.

نۆیەم: کۆمپانیاکان

١- پڕکردنەوەی ئەپلیکەیشنی تایبەت لە وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٢-ماوەی رێگەپێدان تەنها بۆ (٣٠) ڕۆژە.

٣-ڤیزە تەنها بۆ مەبەستی سەردان دەدرێت ، و دەکرێت بگۆردرێت بۆ نیشینگە بەپێی ماددەی شەشەمی ئەم رێنماییە تەنها بۆ پڕکردنەوەی پێداوستی کۆمپانیا بە کرێکاری بیانی.

٤-پێویستە رسوماتی تایبەت بە ڤیزە بدرێت لە ڕێگای وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٥-هەر (١٢٠ رۆژ) جارێك سیستەم بە شێوەیەکی ئۆتۆماتیکی پێدانی ڤیزە بەو کۆمپانیایانـە ڕادەگرێـت ئەگەر چارەنووسـی ئەو ڤیـزانەی کە وەریگرتـووە یەکلانەکرابـوون، و پێویسـتە کۆمپانیـا لە مـاوەی (٣٠) رۆژ چارەنووسی ئەو ڤیزانە دیـاری بکـات لە رێگـای نوسـینگەکانی بەرنگـاربوونەوەی بازرگـانی کـردن بەمرۆڤ بەپێی تایبەتمەندی، و لە کاتی نەگەڕانەوەی کەسی بیانی بۆ وڵاتی خۆی ، خاوەن کـۆدی ڤیـزە دەبێـت بـڕی ئەو سـزایە بـدات کە لە گرێبەسـتی پێـدانی کـۆدی ڤیـزە دیـاری کـراوە لەبەرامبـەر جێبـەجێ نـەکردنی پابەندبوونەکانی ، سەرەڕای ئەنجامدانی ڕێکارە یاساییەکانی تر کە بەرامبەر خاوەن کۆد دەگیرێتە بەر.

٦-لەکـاتی رەتکردنـەوەی ڤیـزە دەکرێـت داواکـارییەکە دووبـارە بکـرێتەوە دوای چـاککردنەوەی هۆکارەکـانی رەتکردنەوە ئەگەر هۆکار پەیوەندیدار نەبێت بە قەدەغەی هاتن.

٧-کومپانیای گەشتیاری دەتوانێت مانگانە (٢٠) ڤیزە وەربگرێت.

دەیەم: کۆمپانیاکانی هینانی دەستی کار بیانی

١- پڕکردنەوەی ئەپلیکەیشنی تایبەت لە وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٢- ماوەی رێگەپێدان بۆ (٣٦٥) ڕۆژە.

٣-پێویستە رسوماتی تایبەت بە ڤیزە بدرێت لە ڕێگای وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی.

٤-هاوپێچکردنی گرێبەستی ستانداردی کار بە زمانی کـوردی و ئینگلیـزی یـان بە زمـانی عەرەبـی و ئینگلیـزی واژوو کراو لە لایەن کرێکاری بیانی و بەرێوبەری رێگەپێدراوەی کۆمپانیا.

٥- هەر (١٨٠ ڕۆژ) جارێك سیستەم بە شێوەیەکی ئۆتۆماتیکی پێدانی ڤیزە بەو کۆمپانیایانە ڕادەگرێت ئەگەر چارەنووسی ئەو ڤیزانەی کە وەریگرتووە یەکلانەکرابوون، و پێویستە کۆمپانیا لە ماوەی (٣٠) ڕۆژ چارەنووسی ئەو ڤیزانە دیاری بکات لە ڕێگای نوسینگەکانی بەرەنگاربوونەوەی بازرگانی کردن بەمرۆڤ بەپێی تایبەتمەندی، و لە کاتی نەگەڕانەوەی کەسی بیانی بۆ وڵاتی خۆی ، خاوەن کۆدی ڤیزە دەبێت بڕی ئەو سزایە بدات کە لە گرێبەستی پێدانی کۆدی ڤیزە دیاری کراوە لەبەرامبەر جێبەجێ نەکردنی پابەندبوونەکانی ، سەرەڕای ئەنجامدانی ڕێکارە یاساییەکانی تر کە بەرامبەر خاوەن کۆد دەگیرێتە بەر.

٦- لەکاتی ڕەتکردنەوەی ڤیزە دەکرێت داواکارییەکە دووبارە بکرێتەوە دوای چاککردنەوەی هۆکارەکانی ڕەتکردنەوە ئەگەر هۆکار پەیوەندیدار نەبێت بە قەدەغەی هاتن.

٧- کۆمپانیاکانی هێنانی دەستی کار بیانی دەتوانێت مانگانە (١٥٠) ڤیزە وەربگرێت.

کارتی هەواڵی گەیشتن

ماددەی (١٠):

١- کارتی هەواڵی گەیشتن لەلایەن بەڕێوەبەرایەتییەکانی نشینگە دەدرێت بە کەسی بیانی کە ڤیزەی مانەوەی پێ دراوە کە ماوەکەی لە (٦) مانگ کەمتر نییە.

٢- کارتی هەواڵی گەیشتن بۆماوەی (٢) مانگ دەدرێت بەمەبەستی پێدانی دەرفەت بە کەسی بیانی بۆ تەواو کردنی ڕێکارەکانی دەرکردنی کارتی نشینگە بەڵام ئەگەر نشینگەی بۆ (٦) مانگ بوو ئەوا کارتی هەواڵی گەیشتن بۆ ماوەی (١) مانگ دەبێت.

٣- نابێ کەسی بیانی لە ماوەی وەرگرتنی کارتی هەواڵی گەیشتن عێراق جێبهێڵێت بە پێچەوانەوە لە خاڵی سنووری کارتی هەواڵی گەیشتن لێ وەردەگیرێتەوە و ڤیزەی مانەوەی هەڵدەوەشێتەوە.

٤- کارتی هەواڵی گەیشتن بۆ ئەو بیانیانە ڕێك ناخرێت کە ڤیزەی سەردان یان گەشتیاریان وەرگرتووە ، یان ئەوانەی بە بێ ڤیزە داخل دەبن کە لە ماددەی (چوارەم بڕگەی سێیەم /١) ئاماژەی پێدراوە.

گواستنەوەی دۆسیەی کەسی بیانی

ماددەی (١١):

یەکەم : گواستنەوەی دۆسیەی تایبەت بە هاووڵاتی بیانی لە بەڕێوەبەرایەتیەکی نشینگە بۆ یەکێکی تر بە ڕەزامەندی بەرێوبەری هەردوو نشینگەی کە دۆسیەکەی لێ وە بۆ دەگوازرێتەوە دەکرێت.

دووەم : گواستنەوەی دۆسیە تەنها بۆ ئەو بیانیانە دەکرێت کە نشینگەیان هەیە کە لە (٦) مانگ کەمتر نەبێت و گرێبەستی کاریان هەیە.

سێیەم : گواستنەوەی دۆسیە بەم مەرجانەی خوارەوە دەکرێت.

١- پێشکەش کردنی داواکارییەك بۆ ئەو بەڕێوەبەرایەتیە نشینگەیەی کە دەیەوێت گواستنەوەی دۆسیەی بۆ بکات.

٢- دەبێت کارتی نشینگەی بەسەر نەچوو بێت.

٣- ڕەزامەندی نووسراوی خاوەن کاری پێشوو لەسەر گۆڕینی شوێنی کاری کرێکار ئەگەر گرێبەستی کاری ماوەکەی بەسەرنەچوو بێت.

٤- رەزامەندی هەر دوو بەڕێوبەرایەتی کاری ئەو پارێزگایەی کە دوسیەیی لێی و بۆ دەگوازێتەوە.
٥- پێشکەش کردنی گرێبەستی کاری نوێی پەسەند کراو.
٦- پییێدانی رسومات کە لەپاشکۆی ئەم رێنماییە دیاری کراوە بدرێت.
٧- بەرێوبەرایەتی نشینگەی کە دۆسیەکەی بۆ دەگوازرێتەوە لە کاتی جێبەجێکردنی گشت مەرجەکان نووسراوێك ئاراستەی ئەو بەڕێوەبەرایەتییە دەکات کە دۆسیەکەی لێ تۆمار کراوە بەمەبەستی ناردنی دۆسیەکە و دەبێت وێنەیەکی دۆسیەکەی لە ئەرشیفی بەڕێوەبەرایەتی دۆسیەکەی لێ گوازراوەتەوە بمێنێت.

چوارەم: گواستنەوەی دۆسیە بۆ خاوەن کار یان کۆمپانیا یان پڕۆژەی وەبەرهێنان دەکرێت بەمەرجێك کۆمپانیاکەی یان پڕۆژەکەی گواسترابێتەوە بۆ ئەو پارێزگایەی کە داوای گواستنەوەی دۆسیەی بۆ دەکات یان لقێکی لێ کرابێتەوە بە پشتگیری لایەنی حکومی پەیوەندیدار.

پێنجەم: ئەو بەڕێوەبەرایەتییەی کە دۆسیەی لێ دەگوازرێتەوە دۆسیەی کەسی بیانی ڕەوانەی بەرێوبەرایەتی بۆ دەگوازرێتەوە ناکات ئەگەر گشت مەرجەکانی گواستنەوەی دۆسیەی جێبەجێ نەکرا بوو.

شەشەم: فەرمانێکی کارگێری بە گواستنەوەی دۆسیەی لەو بەرێوبەرایەتییەی کە دۆسیەکەی لێ دەگوازرێتەوە دەردەکرێت و وێنەیەکی فەرمانەکە دەدرێت بە هەردوو بەرێوبەرایەتی کاری هەردوو پارێزگا کە دۆسیەکەی لێ و بۆ دەگوازرێتەوە بە مەبەست ئاگاداری و ئەنجام دانی کاری پێویست.

حەوتەم: گواستنەوەی دۆسیە لەساڵێکدا تەنها یەک جار ئەنجام دەدرێت.

هەشتەم: ئەگەر بیانییەک دۆسیەی نشینگەی لە بەڕێوەبەرایەتیەکی نشینگەی پارێزگایەک بوو و دواتر گەڕایەوە وڵاتی خۆی. دوای بەسەرچوونی نشینگەی پێشووی بە ڤیزایەکی نوێ هاتەوە کوردستان و داوای وەرگرتنی نشینگەی کرد، لە بەڕێوەبەرایەتیەکی نشینگەی هەر پارێزگایەک، پێویست بە گواستنەوەی دۆسیە و وەرگرتنەوەی ناسنامەی بەسەرچووی نشینگەی پێشووتری ناکات، تەنیا پێداویستییەکانی وەرگرتنی نشینگەی تازە داوا دەکرێت.

نۆیەم: ئەم ماددەیە کارمەندی رێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان و رێکخراوە نیودەوڵەتییەکان و رێکخراوی کۆمەڵگای مەدەنی و کۆمپانیاکانی کەرتی نەوت ناگرێتەوە.

دانانی کەسی سروشتی یان معنوی لە لیستی ڕەش یان قەدەغە ودوورخستنەوە (دیپۆرت کردن)

ماددەی (١٢):

یەکەم: کەسی سروشتی یان مەعنەوی دەخرێتە لیستی ڕەش ئەگەر سەرپێچی رێنماییەکانی ڤیزە یان نشینگە یان رێنماییەکانی تایبەت بە کرێکارانی بیانی بکات یان هەر یاسایەکی تایبەت بە ڤیزە یان نشینگە یان کارکردن یان ئەگەر مەترسی دروست بکات لەسەرتەندروستی یان ئاسایشی هەرێم.

دووەم: ئەگەر سەرپێچیکار کەسی سروشتی بیانی بێت ئەوا دوور دەخرێتەوە ودەخرێتە لیستی قەدەغە.

سێیەم: ئەگەر سەرپێچیکار کەسی مەعنەوی بێت ئەوا پاش خستنە ناو لیستی ڕەش گشت داواکارییەکانی تایبەت بە ڤیزە یان نشینگەی ڕادەگیرێت.

چوارەم:

١- خستنە ناو لیستی ڕەش یان قەدەغە یان دەرهێنانی یان دیپۆرت کردنەوە تەنها لە دەسەڵاتی وەزیرە و دەبێت لایەنی داواکار لە ڕێگای بەڕێوەبەرایەتی گشتی ڕەگەزنامە داواکاری خستنە ناو لیستی ڕەش یان دیپۆرت کردن بۆ وەزارەتی ناوخۆ / بەڕێوەبەرایەتی گشتی دیوان /بەڕێوەبەرایەتی ڤیزە بەرز بکاتەوە و گشت بەڵگەنامەی تایبەت بە سەرپێچییەکانی لەگەڵ دۆسیەی کەسی بیانی هاوپێچ بکرێت.

٢- ئەگەر دیپۆرت کردنەکە بە بڕیاری دادگای تایبەتمەند بوو ئەوا دەقی بڕیاری کۆتایی دادگا ڕەوانەی وەزارەتی ناوخۆ دەکرێت بە مەبەستی دەرکردنی فەرمانی وەزاری.

٣- ئەگەر بە هۆکاری مەترسیداری کەسی بیانی تەندروستی یان ئەمنی بێت ئەوا ڕاستەوخۆ لەلایەن بەڕێوبەرایەتییەکانی نشینگە دیپۆرت دەکرێت بە بڕیاری بەڕێوەبەر، دواتر نووسراو بۆ وەزارەت دەکرێت بەمەبەستی خستنە ناو لیستی قەدەغە.

پێنجەم: لێکوڵینەوە لە کەیسەکانی سەرپێچی کردنی یاسا و ڕێنماییەکان لە لایەن نوسینگەکانی بەرەنگاربوونەوەی بازرگانی کردن بەمرۆڤ لە پارێزگا و ئیدارە سەربەخۆکان دەکرێت.

شەشەم: خستنە ناو لیستی ڕەش یان قەدەغە لە ساڵێك کەمتر نابێت، و دوای ساڵەکە بە فەرمانی وەزاری و بەپێی داواکاری لادەبرێت ئەگەر هۆکاری خستنە ناو لیستی ڕەش یان قەدەغە چارەسەر کرابێت.

حەوتەم: ئەگەر کەسی سروشتی یان معنوی خرایە ناو لیستی ڕەش ، گشت مامەڵەکانی ڤیزە و نشینگەی ڕادەگیرێت تا هێنانە دەرەوەی لە لیستی ڕەش، و ئەو مامەڵانەی لە پرۆسەی جێبەجێ کردندان هەڵدەوەشێتەوە و کەسی بیانی دەتوانێت بە سپۆنسەری کەسێکی تری سروشتی یان معنوی بەپێی ڕێکارەکانی ئەم ڕێنماییە نشینگە وەربگیرێت، ئەگەر کەسی بیانی لە ماوەی خستە کەسی سروشتی یان معنوی نیشینگەی کوتایی پێهات ، ئەوا دەکرێت کەسی بیانی مامەڵەی ڤیزە و نشینگەی بەسپۆنسەری کەسێکی سروشتی یان مەعنەوی تر ئەنجام بدات دوای جێبەجێ کردنی مەرجەکان کە لەم ڕێنماییە هاتووە.

دەستەبەری (کفالة) کەسی بیانی

ماددەی (١٣):

یەکەم/ هاووڵاتی بیانی دەستەبەر دەکرێت لە لایەن هاوڵاتیەکی عێراقی بە مەبەستی وەرگرتنی ڤیزە یان نشینگە بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- دەبێت دەستەبەر عێراقی بێت و کارتی زانیاری ئەو پارێزگایەی هەبێت کە دەستەبەری کەسی بیانی لێ دەکات.

٢- نابێت دەستەبەر ئەفسەر کارمەندی هێزەکانی ئاسایشی ناوخۆ یان پێشمەرگە یان کارمەندی ئاسایش بێت، یان ئەفسەر یان کارمەندی حکومەتی فیدراڵی عێراق بێت، ودەبێت بەڵێنامە ژمارە (١٥) پڕبکاتەوە.

٣- نابێت دەستەبەری بەرامبەر بڕێك پارە بێت یان هەرشتێك یان ئیمتیازێکی تر.

٤- پڕکردنەوەی فۆڕمی دەستەبەری ژمارە (١٦) وپەسەند کردنی.

٥- پڕکردنەوەی فۆڕمی بەڵێننامەی تایبەت بە مۆڵەتی کار و دەستەبەری کۆمەڵایەتی ژمارە (٢٠) وپەسەند کردنی.

٦- پڕکردنەوەی فۆڕمی زانیاری ژمارە (١٧) ئەگەر دەستەبەری بە مەبەستی بەیەك گەیاندنی خێزان بێت.

٧- نابێت کەسی سروشتی دەستەبەری (٣) کەسی بیانی زیاتر بکات بەڵام ئەگەر ئەندامانی یەك خێزان بن بە پێی مادەی یەکەم برگە (١٠) دەکرێت لە (٣) کەس زیاتر بێت و ئەمەش تەنها یەك خێزان دەگرێتەوە.

دووەم: هاووڵاتی بیانی یان دەستەبەر دەتوانێت داوای گۆڕینی دەستەبەری بکات بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- پێشکەش کردنی داواکارییەك بۆ بەڕێوەبەرایەتی نشینگەی تایبەتمەند.

٢- دەبێت هاووڵاتی بیانی کارتی نشینگەی هەبێت کە لە (٦) مانگ کەمتر نەبێت.

٣- ئامادەبوونی کەسی بیانی و دەستەبەری کۆن و نوێ لە بەڕێوەبەرایەتی نشینگە.

٤- جێبەجێکردنی گشت برگەکانی خاڵی (یەکەمی) ئەم ماددەیە.

سێیەم: لە کاتی گۆڕینی دەستەبەری کەسی بیانی گشت بەرپرسیارییەتی دەستەبەری دەکەوێتە ئەستۆی دەستەبەری نوێ.

چوارەم: لە کاتی داواکردنی گۆڕینی دەستەبەر ئەگەر هاووڵاتی بیانی نەیتوانی دەستەبەرێکی نوێ ئامادە بکات ئەوا نشینگەی هەڵدەوەشێتەوە و دوور دەخرێتەوە.

پێنجەم :

١- ئەو کۆمپانیایانەی کە فۆڕمی ژمارە (٤) یان پەسەند کراوە، یاخود هەڵاوێر (استثناء) کراون لەو فۆڕمە، و بەرێوبەری رێگەپێدراوی کۆمپانیا عێراقی بێت، پێویستە کۆمپانیا فۆڕمی ژمارە (١٨) پڕبکاتەوە.

٢- ئەو کەسە بیانیە کە بە یەك گەیاندنی خێزان نشینگەی وەرگرتووە ناتوانێت لەسەر نشینگەی خۆی داوای بەیەك گەیاندنی خێزانێکی تر بکات.

شەشەم : ئەو کەسە بیانیانەی کە لە فەرمانگەکانی حکومەت کار دەکەن دەستەبەریان ناوێت ، تەنها کار بە پشتگیری فەرمانگەکە لەگەڵ گرێبەستی پەسەندکراو دەکرێت.

مەرج و رێککارەکانی پێدانی نشینگە بە کەسی بیانی

ماددەی (١٤):

یەکەم: نیشینگە بە کەسی بیانی دەدرێت بەم مەرجانەی خوارەوە :

١- پێشکەشکەش کردنی داواکارییەك لە لایەن داواکار ئەوانەی لە ماددەی (حەوتەم /برگەی یەکەم/ جگە لە برگە ١٢) ئاماژەیان پێ دراوە.

٢- پێشکەش کردنی کرێبەستی کارکردنی ستاندەرد بە زمانی کوردی یان عەرەبی وزمانی ئینگلیزی و لە لایەن کەسی بیانی واژوو دەکرێت و دەستەبەرکردنی کومەڵایەتی کەسی بیانی.

٣- پێشکەش کردنی گرێبەستی کارکردن لە رێکخراوی LOCAL NGO ئەگەر نشینگە بەمەبەستی کارکردن لە رێکخراو بێت.

٤- ئەنجام دانی پشکنینی خوێن بۆ نەخۆشییە گوازراوەکان و دەرچوون لەو پشکنینە.

٥- لاری نەبوونی لایەنی ئاسایش.

٦- پێشکەش کردنی بەڵگەنامەکان (کارتی زانیاری، کارتی نیشتمانی یان بەڵگەنامەی باری شارستانی) ئەگەر سپۆنسەرەکە کەسی سروشتی بوو.

٧- ڤیزە لەلایەن چ لایەنێکی داواکار وەرگیرا بێت، پێویستە هەمان لایەن کاری نشینگەی بۆ ئەنجام بدات، جگە لە پارێزەر دەتوانن ڕێکارەکانی نشینگە لەسەر ناوی لایەنێکی تر ئەنجام بدات بە مەرجێک خۆیان ڕێکارەکانی نشینگەی بۆ ئەنجام بدەن.

٨- پڕکردنەوەی فورمی دەستەبەری و بەڵێننامە بەپێی جۆری سپۆنسەر.

٩- گشت بەڵگەنامە پێویستەکانی بەیەکگەیاندنی خێزان ئەگەر نشینگە بەمەبەستی بەیەگگەیاندنی خێزان بێت.

١٠- گشت بەڵگەنامە پێویستەکان ئەگەر نشینگە بە مەبەستی خوێندن بێت.

١١- گشت بەڵگەنامە پێویستەکان ئەگەر نشینگە بە مەبەستی کاری ڕێکخراوەیی بێت.

١٢- دانی گشت رسومات و سزاکانی کە لەم ڕێنماییە دیاری کراوە.

١٣- هاوپێچ کردنی ئەم بەڵگەنامانە:-

أ-   کۆپی رەنگاو ڕەنگی پاسپۆرتی کەسی بیانی.

ب- کۆپی ڤیزەی ئەلیکترۆنی ئەگەر بە ڤیزەی خاڵی سنووری نەهاتبێت.

ج-(٤) وێنەی ڕەنگاوڕەنگی کەسی بیانی قەبارە (٤×٣)سم، کۆپی ڕەنگاوڕەنگی بەڵگەنامەکانی دەستەبەر (ڕەگەزنامە ، ناسنامەی باری شارستانی یان کارتی نیشتمانی، ناسنامەی نوێنەر، ناسنامەی پارێزەر، پەڕاوی کۆمپانیای سپۆنسەر).

١٤- کۆمپانیاکانی بەدواداچوونی کاروباری نشینگەی بیانیان وکۆمپانیاکانی هێنانی دەستی کاری بیانی دەتوانن نشینگە بۆ کەسی بیانی لەسەر سپۆنسەری کۆمپانیای خۆیان وەربگرن و تەواوی بەرپرسیارەتی یاسایی و دارایی کەسی بیانی دەکەوێتە ئەستۆی خۆیان.

دووەم/

١- سیستەمێکی مۆدێرن لە گشت بەڕێوەبەرایەتییەکانی نشینگە دادەمەزرێت بۆ داواکردنی نیشینگە بۆ کەسی بیانی لەرێگای وێب سایتێکی ئەلیکترۆنی بەشێواز(ON LINE) ودەبەسترێتەوە بەوەزارەتی ناوخۆ

٢- پێویستە گشت ئەولایەنانەی کە لە ماددەی (حەوتەم بڕگەی یەکەم /أ) ئاماژەیان پێ دراوە و کۆمپانیاکانی بواری نەوت وکۆمپانیاکانی هێنانی دەستی کاری بیانی کۆدی تایبەت بە سیستەمی نشینگە (ON LINE) وە ربگرن لە وەزارەتی ناوخۆ بەپێی ئەو ڕێکارانەی کە لە لایەن وەزارەتی ناوخۆ دەست نیشان دەکرێت.

٣- سیستەمی کاری تایبەت بە پێدانی نشینگە لە گشت بەڕێوەبەرایەتییەکانی نشینگە یەک دەخرێن و پێویستە بە یەک شێواز کار بکەن.

٤- سیستەمی ئەلیکترونی زانیاری گەیشتن و چوون (arrival & departure) وقەدەغە لە گشت خاڵە سنوورییەکان جێبەجێ دەکرێت و دەبەسترێتەوە بە سێرڤەری ڤیزە لە وەزارەتی ناوخۆ ، هەروەها گشت زانیاری پێدانی نیشینگە بەکەسی بیانی لەرێگای سیستەمی ئەلیکترونی دەبەسترێتەوە بە سێرڤەری ڤیزەی وەزارەتی ناوخۆ .

٥- گشت بەڕێوەبەرایەتیەکانی ئاسایشی تایبەتمەند و بەڕێوەبەرایەتیەکانی کار و دەستەبەری کومەڵایەتی تایبەتمەند بە سیستەمێکی ئەلیکترۆنی دەبەسترێنەوە بە مەبەستی پێدانی ڕەزامەندی ئەمنی و مۆڵەتی کار و دەستەبەری کۆمەڵایەتی و پێویستە وەڵامی داواکارییەکان لە ڕێگای ئەم سیستەمە لە ماوەی (٥) پێنج ڕۆژی کار بدرێتەوە بە پێچەوانەوە کەسی بیانی نشینگەی پێ دەدرێت و ئەگەر لاری نەبوونی ئەمنی هەبوو دواتر نشینگەی هەڵدەوەشێتەوە و کەسی بیانی دیپۆرت دەکرێت.

هەڵوەشاندنەوەی ڤیزە و کارتی نشینگە

ماددەی (١٥):

یەکەم : ڤیزەی سەردان یان مانەوە هەڵدەوەشێتەوە بەم مەرجانەی خوارەوە:

١- لەسەر داواکاری کەسی بیانی یان نوێنەری یاسایی یان لایەنی داواکار.

٢- دەبێت کەسی بیانی ڤیزەکەی بەکار نەهێنا بێت.

دووەم : نشینگەی هاووڵاتی بیانی هەڵدەوەشێتەوە لەم حاڵەتانەی خوارەوە:

١- پێشکەش کردنی داواکارییەك لە لایەن خودی هاووڵاتی بیانی.

٢- ئەنجامدانی سەرپێچییەك یان دانانی ناوی لە لیستی ڕەش بەپێی ماددەی (دوانزەیەم)ی ئەم ڕێنماییە.

٣- ئەگەر یەکێك لە مەرجەکانی پێدانی نشینگەی لە دەست بدات.

٤- ئەگەر مەترسی هەبێت لە سەر تەندروستی یان ئاسایشی هەرێم.

کۆتایی هاتنی گرێبەستی کارکردن

ماددەی (١٦):

یەکەم : ئەو کەسە بیانییەی گرێبەستی کارکردنی کۆتایی پێ دێت لەگەڵ خاوەن کار دەتوانێت داوای نوێ کردنەوەی کارتی نشینگە بکات بەمەرجێك گرێبەستێکی نوێی یاسایی کارکردن پێشکەش بە بەڕێوەبەرایەتی نشینگە بکات لە هەرێم.

دووەم: دەبێت خاوەن کاری پێشوو پێش کۆتایی هاتنی گرێبەستەکە بە یەك مانگ ئامادە بێت لە بەڕێوەبەرایەتی نشینگەی تایبەتمەند بۆ تۆمارکردنی هەر مافێك ئەگەر لە ئەستۆی کرێکاری بیانی ما بێت بە پێچەوانەوە ناتوانێت ڕێگر بێت لە نوێکردنەوەی نشینگەی کەسی بیانی.

سێیەم : لەکاتی تۆمارکردنی هەر سکاڵایەك لەلایەن خاوەن کاری پێشوو لە ماوەی بڕگەی (دووەم)ی سەرەوە، بەڕێوبەرایەتی نشینگە کێشەکە ڕەوانەی بەڕێوەبەرایەتي کار دەکات بەمەبەستی یەکلایی کردنەوەی کێشەکە لەلایەن دادگای کار و نشینگەی کرێکاری بیانی نوێ دەکرێتەوە تا کۆتایی هاتنی کێشەکە.

چوارەم : نوێکردنەوەی نشینگە بۆ کەسی بیانی کە لە بڕگەی یەکەم ئاماژەی پێ دراوە پێویست بە نووسراوی ئەستۆ پاکی خاوەن کاری یەکەم ناکات.

پێنجەم / ئەگەر نشینگەی کەسی بیانی کۆتایی پێهات و سپۆنسەری خرابێتە ناو لیستی ڕەش ، ئەوا دەتوانێت نشینگەی نوێ بکاتەوە بەسپۆنسەری کەسێکی سروشتی یان مەعنەوی تر دوای جێبەجێ کردنی گشت ڕێنماییەکانی نشینگە.

لیژنەکانی بەدواداچوون

ماددەی (١٧):

یەکەم: لیژنەیەك یان زیاتر لە گشت بەڕێوەبەرایەتییەکانی نشینگە پێك دێت بە مەبەستی بەدواداچوونی نشینگەی کەسانی بیانی لە سنووری بەڕێوەبەرایەتیەکەیان.

دووەم: دەبێت ئەم لیژنەیە بە تەواوی تەرخان بکرێت بۆ ئەو کارەی کە لە بڕگەی یەکەم دیاری کراوە.

سێیەم:لەکاتی بەدیکردنی هەر سەرپێچییەکی تایبەت بە ڕێنماییەکانی ڤیزە یان نشینگە دەبێت بە کۆنوسێکی تایبەت ئەم سەرپێچییە دەست نیشان بکات.

چوارەم: لیژنەی بەدواداچوون ڕاپۆرتی ڕۆژانە بەرزدەکاتەوە بۆ بەڕێوەبەری نشینگە لە سنوری کارەکەی و تێدا سەرپێچی و پێشنیارەکان دەست نیشان دەکات.

پێنجەم: ئەم لێژنانە دەبەسترێنەوە بە بەشی بەدواداچوون لە بەرێوبەرایەتیەکانی نشینگە.

شەشەم: پێویستە لە سەر بەڕێوەبەرایەتی نشینگە ڕاپۆرتی مانگانە سەبارەت بە بەدواداچوونی لیژنە بەرز بکاتەوە بۆ وەزارەت لە ڕێگای بەڕێوەبەرایەتی گشتی ڕەگەزنامەی هەرێم.

حەوتەم: پێویستە لیژنەکانی بەدوا داچوون هەماهەنگی تەواو بکەن لەگەڵ نوسینگەکانی بەرەنگاربوونەوەی بازرگانی کردن بەمرۆڤ لە پارێزگا و ئیدارە سەربەخۆکان.

رسومات و سزاکان و بارمتەکان

ماددەی (١٨):

یەکەم : ئەو بڕە پارانەی لە خشتەی پاشکۆی ئەم ڕێنماییە هاتووە وەك رسومات و سزاکان و بارمتە وەردەگیرێت و دەخرێتە سەر حیسابی بەرێوەبەرایەتی ڤیزە لە دیوانی وەزارەتی ناوخۆ و بەرێوبەرایەتییەکانی نشینگە لە پارێزگاکان.

دووەم : لە دەسەڵاتی بەرێوەبەرایەتی نشینگەیە بۆ ماوەی (٧) حەوت رۆژ لێبوردن بکات لە سزای دواکەوتن ئەگەر بکەوێتە رۆژانی پشوو بۆ کەسی بیانی کە نەیتوانی سەردانی نشینگە بکات یان ڤیزەی دەرچوونی وەربگریت.

سێیەم:هیچ کەسێکی بیانی لە رسومات و سزا داراییەکانی ڤیزە و نشینگە نابەخشرێت.

چوارەم : بەدەر لە خاڵی یەکەمی ئەم ماددەیە کارمەندانی رێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان و رێکخراوە نێودەوڵەتییانەی و فەرمانبەرانی کونسولگەرییەکان لە گشت رسوماتەکان دەبەخشرێن جگە لە سزا داراییەکان.

پێنجەم : لە حاڵەتی بەیەك گەیاندنی خێزان ئەگەر لایەنێك عێراقی بێت لە گشت رسوماتەکان دەبەخشرێن جگە لە سزا داراییەکان.

شەشەم : ئەژمێرێکی تایبەت دەکرێتەوە لە یەکێك لەبانکەکان بۆ دانانی بڕی بارمتە و رسومات و سزاکان کە بەپێی پاشکۆی ئەم رێنماییە لە لایەن بەرێوبەرایەتی ڤیزە لەدیوانی وەزارەتی ناوخۆ وەردەگیرێت و (٥٠٪) بەکاردەهێنرێت بۆ پەرەپێدانی سیستەمی ڤیزە و(٥٠٪) دەدریت بە وەزارەتی دارایی و ئابووری.

حەوتەم / ئەو بڕە رسومات و سزایانەی کە بەپێی پاشکۆی ئەم رێنماییە لە لایەن بەرێوبەرایەتییەکانی نیشینگە وەردەگیرین دەخرێنە سەر ئەو ئەژمیرانەی کە پێش دەرچوونی ئەم رێنماییە هەیانبووە.

هەشتەم/ فەرمانبەرێکی ژمێریاری لە بەرێوەبەرایەتیەکانی نشینگەی پارێزگاکانی هەرێم و بنکەی نشینگەی دەروازە سنورییەکان دادەنرێت بە مەبەستی وەرگرتنی رسوماتی ڤیزە بە پسوڵەی (٣٨/أ) و هەر (١٥) رۆژ جارێك رەوانەی وەزارەتی ناوخۆ دەکرێت بە مەبەستی دانان لەسەر ئەژمێری ڤیزە.

مۆری هاتنەژوورەوە

ماددەی (١٩):

کار بە هەمان ئەو مۆرانەی کە بەپێی بەیانی ژمارە (٧)ساڵی ٢٠١٧ و مۆرەکانی هاتنە ژوورەوەی خاڵە سنووریەکان دروست کراون دەکرێت.

ماددەی (٢٠):

پێویستە لە سەر ئەو کۆمپانیانەی کە پێویستیان بە کارمەندی بیانی هەیە بۆ پڕکردنەوەی پێداویستی خۆیان فۆرمی (٤) پڕبکەنەوە تا رێکەوتی ٢٠٢١/٣/١ بە پێچەوانەوە هیچ ڤیزە یان نیشینگە لە بەرژەوەندی ئەو کومپانیایە دەرناچێت یان نویێ ناکرێتەوە وگشت مامەڵەکانی ڤیزە و نیشینگەیان ڕادەگیرێت.

ماددەی (٢١):

١. هەرگۆڕانکارییەك لە رێنماییەکانی ڤیزە یا نشینگە ئەنجام بدرێت لە ڕێگای وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی بڵاودەکرێتەوە و دوای (٧) حەوت رۆژ دەچێتە بواری جێبەجێکردن.
٢. هیچ رێنمایی و بەیان و فەرمان و نوسراوێکی تایبەت بە ڤیزە و نشینگە کاری پێ ناکرێت پاش کارپێکردن بەم رێنماییە.
٣. ئەم رێنماییە لە وێبسایتی ڤیزەی ئەلیکترۆنی بڵاودەکرێتەوە.
٤. ئەم رێنماییە لە رۆژنامەی (وەقایعی کوردستان) بڵاودەکرێتەوە و لە رۆژی دەرچوونی کاری پێ دەکرێت.

رێبەر ئەحمەد
وەزیری ناوخۆ